

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-128>

**SEPARATE ISSUES OF THE DEVELOPMENT
OF ORGANIZATIONAL AND LEGAL PRINCIPLES
OF MANAGEMENT AND MODERNIZATION
OF THE MANAGEMENT SYSTEM
OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

**ОКРЕМІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ
ПРИНЦИПІВ УПРАВЛІННЯ І МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ
МЕНЕДЖМЕНТУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Kryvoruchko L. S.

*Doctor of Law,
Leading Researcher of the Department
of Scientific and Legal Expertise
and Legislative Works
Research Institute of Public Law
Kyiv, Ukraine*

Криворучко Л. С.

*доктор юридичних наук,
провідний науковий співробітник
відділу науково-правових експертиз
та законопроектних робіт
Науково-дослідний інститут
публічного права
м. Київ, Україна*

На початку нового тисячоліття в історії багатьох країн відбулися вагомі зміни в діяльності держав щодо захисту прав людини, що пояснюється як унікальністю, особливістю кожної держави, так і глобалізацією, яка все посилюється [1]. Глобалізація призводить до уніфікації суспільних відносин у багатьох країнах світу, до уніфікації економічних та політичних державних устроїв, зближення правових систем, створення економічно-правових і політично-правових об'єднань та конгломератів, таких як Європейський Союз, що, в свою чергу, вимагає створення уніфікованих правових систем у європейських країнах, які прагнуть до інтеграції в єдиний європейський правовий простір [2, с. 15–19]. Інтеграційні процеси зобов'язують рухатись у напрямку докорінного реформування суспільних відносин у країнах [3, с. 29–39]. Україна є досить молодою державою, процеси її розвитку є більш інтенсивними порівняно з іншими країнами. Інтенсивність розвитку країни обумовлюється світовим рухом у кожній сфері діяльності: правовій, політичній, науковій, освітній, тощо. Правове забезпечення захисту основних прав і свобод людини в Україні в умовах систематичного реформування

суспільних відносин визначає головний внутрішньодержавний розвиток. Відповідно до цього і організація правової і організаційної (управлінської) системи країни є відповідальним кроком, який поєднується з комплексним і багатоаспектним підходом. Так, з розвитком глобалізаційних процесів змінюються організаційно-правові підходи освітнього напрямку. Аналізуючи міжнародний і національний досвід автор вважає за доцільне окремо звернути увагу на систему менеджменту закладів вищої освіти, які є фундаментом для побудови спеціалістів і наукових кадрів. Слід виокремити наступні напрямки вдосконалення закладів вищої освіти: підвищення рівня професійної підготовки керівництва закладів вищої освіти, деканату, керівника і педагогічного персоналу навчальних кафедр в контексті міжнародних стандартів навчання по лінії вертикалі; підвищення рівня професійної підготовки відділів науковців щодо застосування інноваційних технологій; підвищення рівня і організації навчання студентів, курсантів, здобувачів в закладах вищої освіти.

Підвищення рівня професійної підготовки керівництва закладів вищої освіти, деканату, керівника і педагогічного персоналу навчальних кафедр в контексті міжнародних стандартів навчання дозволять суттєво підвищити якість і результативність навчального процесу, обізнаності в інноваційних і інформаційних технологіях вказаними суб'єктами дозволить їх застосування в навчальному процесі для студентів, курсантів і здобувачів вищих навчальних закладах.

Підвищення рівня професійної підготовки відділів науковців дозволить застосування інноваційних технологій у наукових напрямках досліджень.

Підвищення рівня і організації навчання студентів, курсантів, здобувачів в закладах вищої освіти дозволить забезпечити належний рівень якості підготовки майбутніх фахівців.

Застосування комплексного, системного, інноваційного підходу до організаційно-правових принципів управління, дозволить значно модернізувати систему менеджменту закладу вищої освіти, систему якості навчання в закладах вищої освіти в умовах сьогодення, переглянути систему управління і систему організації навчання в закладах вищої освіти, дозволить забезпечити належний рівень якості підготовки майбутніх фахівців.

Досліджуючи проблематику інноваційного менеджменту в контексті забезпечення управління закладом вищої освіти, цікаву думку висловив науковець Кондруп О., який доходить висновку, що з метою

забезпечення інноваційного розвитку закладу вищої освіти керівником цього закладу має бути сформована на належному рівні система інноваційного менеджменту. Разом з тим, у систему інноваційного менеджменту мають бути закладені:

1) освітні інновації (зокрема, оновлення навчальних планів, впровадження новітніх освітніх програм, використання у навчальному процесі нових педагогічних технологій, підвищення рівня кваліфікованості професорсько-викладацького складу, забезпечення навчального процесу новітніми інформаційно-методичними технологіями);

2) управлінські інновації (зокрема, формування інноваційної структури закладу вищої освіти, покращення рівня та системи управління закладом вищої освіти, автоматизація процесів управління закладом вищої освіти, оптимізація системи управління закладом вищої освіти, підвищення якості діяльності закладу вищої освіти за рахунок створення окремого підрозділу у структурі менеджменту закладу вищої освіти);

3) ідеологічні інновації (забезпечення участі закладу вищої освіти у різноманітних міжнародних та національних науково-освітніх програмах і проєктах, розвиток та підвищення потенціалу закладу вищої освіти до проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, націлених у перспективі на виробництво інноваційної продукції, розвиток та розширення співпраці із роботодавцями, розвиток та підвищення рівня взаємодії із громадськістю, задоволення потреб споживачів освітніх послуг внаслідок розширеного вивчення ринку освітніх послуг та побудови ефективної маркетингової стратегії розвитку закладу вищої освіти, розвиток механізму залучення слухачів вищої освіти, що дозволить у перспективі отримувати більший обсяг ресурсів, у тому числі фінансових, та ефективно із використовувати [4, с. 254–258].

Питанню розвитку системи інноваційного менеджменту присвячена значна кількість праць науковців, які займаються вивченням національної системи, її функціонування, структури, змісту, сутності та розвитку національної системи освіти в інтеграційних процесах. Доцільно використовувати комплексний і системний підходи до вивчення й впровадження в українське законодавство шляхів використання міжнародних освітніх стандартів. Слід урахувати одночасно особливості національного права, суспільства і правової, освітньої культури в Україні та наявні стандарти в цьому напрямку в прогресивних країнах світу, оскільки

іноді характеристика правового забезпечення, складові, система щодо стандартів освіти в досліджуваних країнах може дещо відрізнятися від національної освітньої системи України, бути некоректною для застосування і в деяких моментах навіть суперечити їй. А отже, реалії сьогодення вимагають від законодавця і науковців здійснення ефективних кроків в імплементації в українське законодавство міжнародних інноваційних підходів до організаційно-правових принципів управління.

Література:

1. Муссіс Д. Вступ до Європейського Союзу. Право, економіка, політика: оподаткування. К. : Київський Університет, 1999. 32 с.
2. Граціанов А.І. Роль уніфікації в систематизації законодавства // Держава і право. К. : ІДП НАНУ. 2000. Вип. 8. С. 15–19.
3. Вегера С. Європейські соціальні стратегії і Україна: [Передумова інтеграції України в європейську економіку] // *Україна: аспекти праці*. 2001. № 6. С. 29–39. (Соціальна політика).
4. Кондур, О. (2017). Інноваційний менеджмент у системі управління вищим навчальним закладом. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. № 4(59). С. 254–258.
6. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О.О. 168 с.
7. Уварова О. О. Роль принципів права у процесі правозастосування : дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / О.О. Уварова ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. Х., 2009. 211 с.
8. Криворучко Л. С. Роль системи міжнародного співробітництва в підвищенні рівня захисту прав людини в Україні. *Вісник Запорізького національного університету* : збірник наукових праць. *Юридичні науки*. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2012. № 3. С. 33–40.
9. Криворучко Л. С. Сутність міжнародних стандартів щодо захисту прав людини в Україні: аналітичний огляд. *Правничий вісник Університету «КРОК»*. Київ. 2012. № 12. С. 58–64.
10. Криворучко Л. С. Удосконалення системи забезпечення захисту прав людини в Україні. *Європейські перспективи*. 2013. № 6. С. 141–148.
11. Криворучко Л. С. Шляхи розвитку і забезпечення захисту прав людини в Україні. *Науковий журнал (фаховий) «Наше право»*. 2012. № 4, ч. 2. С. 53–59.